

Betænkningen indeholder udkast til lovforslag om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser med bemærkninger.

Efter udkastet bemyndiges undervisningsministeren til at iværksætte erhvervsfaglige forsøgsuddannelser med henblik på at skabe et erhvervsgymnasialt uddannelsessystem for unge, der efter afslutningen af den almene grundskole ønsker at opnå en erhvervsfaglig grunduddannelse.

Udkastet indeholder kun bestemmelser om hovedtrækkene i uddannelsernes struktur og indhold, da det netop tilstræbes, at der skal være vide rammer for den nærmere udformning inden for de enkelte hovederhvervsområder (forsøgsområder).

Endvidere indeholder udkastet bestemmelser om etablering af forsøgsorganer, nemlig et forsøgsråd samt forsøgsudvalg for hvert forsøgsområde med henblik på tilrettelæggelsen og styringen af forsøgene og om bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere bestemmelser om de uddannelsessøgendes retlige forhold under uddannelsen. Herudover indeholder udkastet bestemmelser om finansieringen af forsøgene, jvf. nedenfor under IV. b. Endelig indeholder betænkningen overvejelser vedrørende de uddannelsessøgendes økonomiske forhold under forsøgene, jvf. nedenfor under IV. c.

IV. Undervisningsministeriets stilling til betænkningen fra lovudvalget.

a. Ministeriet har i det store og hele kunnet tiltræde lovudvalgets udkast til lovforslag, for så vidt angår forsøgsuddannelsernes *indhold og opbygning, forsøgsorganer* m. v. Der er dog foretaget visse rent redaktionelle ændringer samt enkelte reelle ændringer, der nærmere er kommenteret under B i bemærkningerne til de pågældende §§.

b. Med hensyn til *finansieringen* har ministeriet derimod ikke kunnet følge lovudvalgets forslag.

Den del af lærlingeuddannelsen, der er skoleundervisning, foregår på handelsskoler og tekniske skoler, der er organiseret som private, normalt selvejende, institutioner. I henhold til den gældende lov af 4. juni 1964 (om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinist-skoler og tilskud m. v. til disse skoler) dækker staten henholdsvis 52 pct. og 65 pct. af de tilskudsberettigede driftsudgifter ved lærlingeundervisningen på handelsskoler og tekniske skoler. De amtskommuner, hvor lærlingene er hjemmehørende, dækker 30 pct. af statstilskuddet, svarende til i alt 15,6 pct. og 19,5 pct. af de tilskudsberettigede driftsudgifter. De resterende 32,4 pct. og 15,5 pct. dækkes af skolepenge, der betales af lærerestrene. Herudover dæk-

ker staten med hjemmel i nævnte lov helt eller delvis udgifterne til lærlinges befordring, til drift af skolehjem samt til anskaffelse af udstyr og inventar til skolerne.

Til hjælp til opførelse, til- og ombygninger eller køb af bygninger ydes der efter loven af 1964 rente- og afdragsfrie statslån med indtil $\frac{5}{6}$ af bygningernes opførelsesværdi eller købesum. Denne bestemmelse praktiseres sådan, at staten yder lån på ca. $\frac{3}{6}$ af beløbet, mens ca. $\frac{2}{6}$ dækkes ved realkreditlån el. lign. Den sidste sjettedel dækkes principielt af skolerne som eget indskud, men i praksis yder vedkommende kommune som regel det nødvendige beløb. Loven giver yderligere mulighed for, at der i visse tilfælde til til- og ombygninger samt forbedringer og indretning af lejede lokaler ydes lån eller tilskud, der helt eller delvis dækker udgifterne.

Udvalget vedrørende de faglige grunduddannelser har i redegørelsen af februar 1971, jvf. foran under A II. b., skitseret et fremtidigt uddannelsessystem, hvorefter de faglige grunduddannelser indpasses i det øvrige uddannelsessystem for unge. På denne baggrund har der i *lovudvalget* været enighed om, at det offentlige må bære alle udgifter til skoleundervisningen under forsøgsuddannelserne — til forskel fra lærlingeuddannelserne, hvor der som nævnt betales skolepenge.

Der har imidlertid ikke været enighed om, hvorvidt staten alene bør dække udgifterne, eller om disse bør fordeles mellem staten og amtskommunerne.

Lovudvalgets flertal har foreslået, og lovudvalgets udkast til lovforslag er udarbejdet på grundlag af, at drifts- og anlægsudgifterne fordeles efter normerne i loven om fordeling af udgifterne til gymnasieskoler og kursus til højere forberedelseseksamen (lovbekendtgørelse nr. 403 af 7. august 1969). Efter disse normer afholder staten 60 pct. af driftsudgifterne og amtskommunerne (respektive Københavns og Frederiksberg kommune) 40 pct., beregnet pr. elev hjemmehørende i amtskommunen. Af udgifterne til opførelse af nye gymnasieskoler eller HF-kurser afholder staten 25 pct. og den pågældende kommune eller amtskommune 75 pct. Der findes ikke lovfæstede regler om finansieringen af til- og ombygninger ved eksisterende gymnasieskoler, men efter praksis anvendes som hovedregel samme fordelingsnorm, som gælder for opførelse af nye skoler m. v.

Et *mindretal i udvalget* har ment, at det alene bør være staten, der afholder udgifterne, såvel til drift som til anlæg. Mindretallet henviser dels til, at de erhvervsfaglige skoler nødvendigvis må organiseres på landsplan, idet en række uddannelser er så lidet anvendte, at de kun bør etableres få steder i landet,